

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Praze dne 20. 04. 2016

PRŮMYSL MÁ ZÁJEM NA ENERGETICKÝCH ÚSPORÁCH I NA DIALOGU O JEJICH DOSAHOVÁNÍ

Jsme rádi, že často zanedbávané téma energetických úspor se v souvislosti s podpisem Pařížské dohody dostává do popředí zájmu environmentálních organizací. Zároveň litujeme, že Svaz průmyslu, jehož členů se problematika bytostně týká, mají s ní bohaté zkušenosti a je pro ně prioritní oblastí zájmu, nedostal možnost do dnes představeného materiálu Hnutí Duha přispět svými podněty, názory a analýzami.

Energetické úspory jsou a nadále budou v nejvlastnějším zájmu českého průmyslu. Uspořené gigajouly tepla, barely ropy či kubíky plynu znamenají nižší vstupní náklady, vyšší konkurenceschopnost a jsou proto pro průmysl přínosem. Podobně nižší emise CO₂ znamenají výhodu pro podniky, které jsou součástí trhu s emisními povolenkami (EU ETS) a musí za vypouštění skleníkových plynů platit.

Tato silná motivace přináší ovoce. Energetická náročnost českého průmyslu v letech 2005–2013 klesla o 36 %. V průběhu posledních deseti let energetické a průmyslové provozy spadající pod EU ETS snížily svoji produkci CO₂ natolik, že se momentálně na celkové emisní bilanci naší ekonomiky podílí necelými 40 %, tedy méně než v součtu sektory dopravy, domácností, zemědělství a další. Právě díky průmyslu a energetice tak Česká republika s rezervou splní svůj závazek redukce CO₂ k roku 2020. Rovněž tak díky skutečnosti, že doteď průmysl nesl více než 70 % nákladů souvisejících s podporou obnovitelných a dalších podporovaných zdrojů energie (OZE), splnila ČR už v loňském roce svůj závazek pro rok 2020 v oblasti podílu výroby energie z OZE na celkové energetické spotřebě.

V nastoupeném tempu však bude stále obtížnější pokračovat. Snahy o redukcí spotřeby energie či emisí CO₂ totiž naráží na hranice technického pokroku a v poslední době i na zpřísňující se environmentální regulaci, klimaticko-energetické cíle EU, pravidla poskytování státní pomoci či podmínky čerpání strukturálních fondů EU. Nepříjemnou pravdou je, že povinně stanovené dosahování úspor je stále nákladnější, obtížnější a pro některá odvětví i technicky nemožné.

Svědčí o tom studie zpracovaná pro Svazu průmyslu z roku 2012 a čtené aktuálnější¹, podle níž každý gigajoule uspořené energie v různých odvětvích vyjde o poznání draž, než na kolik to odhadovala studie

---

¹<http://www.spcr.cz/aktivity/z-hospodarske-politiky/9668-analyzy-dopadu-evropske-a-tuzemske-klimaticko-energeticke-politiky-na-naklady-a-konkurenceschopnost-ceskeho-prumyslu>.

společnosti EkoWatt z května 2008, na niž jsou postavena čísla v dnes vydaném materiálu Hnutí Duha (stojí za zmínku, že autoři většiny zmiňovaných studií jsou zčásti titíž). V uplynulých letech bylo v oblasti energetických úspor a snižování emisí CO₂ již mnohé realizováno a prostor pro provedení těch nejsnazších a nejlevnějších opatření se již bohužel v řadě odvětví vyčerpá.

Dokládá to například studie Evropské komise z roku 2014, která s výjimkou jednoho odvětví konstatuje velmi omezený potenciál pro úspory energií v evropském průmyslu.² Nejde jen o studie a prognózy, ale i o realitu dosavadní zkušenosti. Evropská komise již sama připustila, že navzdory úsporám dosaženým především v průmyslu celounijní cíl snížení energetické spotřeby pro rok 2020 podle všeho nebude splněn, a to s významným zaostáním za plánem. Problémy s plněním ambiciózních cílů a zaváděním legislativních a či motivačních opatření dle evropské směrnice o energetické účinnosti mají všechny členské státy EU kromě Malty. Vůči některým (Maďarsko, Řecko a Německo) dokonce Evropská komise kvůli neplnění závazků podnikla právní kroky směřující k žalobě u Evropského soudu.

V tuzemských podmínkách dosahování úspor energie v průmyslu i energetice navíc komplikují další okolnosti. Čerpání prostředků evropských fondů, z nichž má být modernizace průmyslových provozů z podstatné části hrazena, je výrazně omezeno pro podniky spadající pod EU ETS a v některých důležitých dotačních programech i pro tzv. velké podniky, kterých je u nás dle klasifikace EU téměř 3000 a které tvoří páteř ekonomiky. Právě tyto podniky přitom podle zkušeností z přechozích dotačních výzev z let 2007–2013 mají v úsporách největší potenciál a dokáží je realizovat s nejvyšší nákladovou efektivitou. Svaz průmyslu vyvíjí systematické a trvalé úsilí směrem k odstranění těchto překážek a spolupracuje při tom jak se státní správou, tak s unijními institucemi. Jakoukoli podporu našich snah o usnadnění přístupu k evropským fondům uvítáme.

Zároveň upozorňujeme na to, že zatímco průmysl dosáhl při snižování emisí CO₂ či spotřeby energie úctyhodných výsledků, další sektory se podobným výkonem prokázat nemohou. Sektory mimo EU ETS neevoluují žádný pokles emisí. Potenciál energetických úspor v budovách či v dopravě zůstává do velké míry nevyužit. Svůj vklad do plnění klimaticko-energetických cílů může přinést i zemědělství. Právě v těchto oblastech je nutné usilovat o nápravu, a to pomocí konkrétních, dobře zvážených opatření, jako je například uhlíková daň.

---

² <https://ec.europa.eu/energy/en/studies/study-energy-efficiency-and-energy-saving-potential-industry-and-possible-policy-mechanisms>.